

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa W. D.

przeciwko P. W.

o rozwód,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 listopada 2017 r.,

na skutek przedstawienia akt o sygn. I C (...) przez Sąd Okręgowy w T. celem
oznaczenia sądu właściwego do rozpoznania sprawy,

**odmawia oznaczenia sądu właściwego do rozpoznania
sprawy.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w T. przedstawił Sądowi Najwyższemu akta sprawy z powództwa W. D. przeciwko P. W. o rozwód celem wyznaczenia sądu właściwego na podstawie art. 45 k.p.c. Uzasadniając swój wniosek Sąd Okręgowy wskazał, że obie strony procesu od dłuższego czasu zamieszkują na terenie Wielkiej Brytanii, gdzie pracują zarobkowo.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na podstawie art. 45 k.p.c. Sąd Najwyższy dokonuje oznaczenia sądu, przed który należy wytoczyć powództwo, jeżeli nie można na podstawie okoliczności sprawy ustalić właściwości miejscowej. Według art. 41 k.p.c., powództwo ze

stosunku małżeństwa wytacza się wyłącznie przez sąd, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w okręgu tym jeszcze ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i tej podstawy nie ma - sąd miejsca zamieszkania powoda. Z przepisu tego wynika więc, że - w braku możliwości ustalenia sądu właściwego w oparciu o ostatnie miejsce wspólnego zamieszkania - sąd właściwy powinien być ustalony na podstawie miejsca zamieszkania strony pozwanej. Zaś w sytuacji, gdy nie można ustalić miejsca zamieszkania strony pozwanej to w sprawach ze stosunku małżeństwa właściwość miejscową sądu determinuje miejsce zamieszkania powoda. Miejsce zamieszkania osoby fizycznej definiuje natomiast art. 25 k.c. Jest to miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. Pobyt czasowy - także za granicą - nie jest jednoznaczny z pobytem stałym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2009 r., II CO 25/08, nie publ.).

Z wniesionego pozwu wynika, że strony nie miały ostatniego wspólnego miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej, gdyż od 2013 r. przebywają w Wielkiej Brytanii. Tym niemniej w pozwie (k. 2 i 3 akt) oraz odpowiedzi na pozew (k. 14 akt) podniesiono, że pozwana przebywa w Wielkiej Brytanii jedynie czasowo. Za swoje miejsce zamieszkania uznaje ona bowiem miejscowość G.

Wobec takich twierdzeń stron procesu konieczne jest wyjaśnienie przez Sąd, czy mimo wyjazdu pozwanej do Wielkiej Brytanii wskazana w pozwie oraz odpowiedzi na pozew miejscowość w Polsce nie stanowi jej miejsca zamieszkania w rozumieniu art. 25 k.c., co pozwalałoby na ustalenie sądu miejscowo właściwego według art. 41 k.p.c. Dopiero w razie stwierdzenia, że miejscowość, w której powódka przebywa z zamiarem stałego pobytu, znajduje się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej uzasadnione będzie oznaczenie przez Sąd Najwyższy, w trybie art. 45 k.p.c., sądu, przed którym należy wytoczyć powództwo. Tym samym oznaczenie sądu właściwego na podstawie art. 45 k.p.c. przez Sąd Najwyższy należało uznać za przedwczesne.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

